

**VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR**

DIPLOMSKO DELO

IZDELAVA VIDEO IZDELKA GOSPODAR PTIC

Kandidatka: Bojana Šrajner

Študentka izrednega študija

Številka indeksa: 11190170041

Program: Medijska produkcija

Mentorica: mag. Irena Bedrač

Maribor, september 2011

IZJAVA O AVTORSTVU

Študentka BOJANA ŠRAJNER, št. indeksa 11190170041, sem avtorica diplomskega dela z naslovom IZDELAVA VIDEO IZDELKA GOSPODAR PTIC, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. IRENE BEDRAČ.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- Je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela.
- Sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia.
- Se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZAPS). Prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili.
- Skladno z 32. členom ZAPS dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Maribor,

Podpis študentke:

ZAHVALA

Za pomoč pri pisanju naloge se zahvaljujem mentorici mag. Ireni Bedrač, za izjemno spodbudo pa ravnateljici Mirjani Ivanuši Bezjak, svoji družini, fantu Luki in sodelavcem na Radiu Maribor.

POVZETEK

Namen diplomskega dela je predstaviti svoje delo pri izdelavi kratkega video izdelka: Gospodar ptic. V prvem delu diplomske naloge gre za splošno predstavljanje izdelanega video projekta, nato podrobneje predstavim svoje delo pri ustvarjanju, zaključim pa z idejami, kako bi se dalo izdelan video prispevek izboljšati.

Pri izdelavi diplomskega dela sem si pomagala z lastnimi izkušnjami, ki sem jih pridobila pri študiju medijske produkcije in pri opravljanju dela novinarja na RTV Slovenija. Vso to znanje mi je koristilo tudi pri ustvarjanju video filma, kjer sem spisala in oblikovala scenarij, opravila intervjuje s predstavljeno osebo, sodelovala pri okvirni montaži prispevka in pisala dnevnike.

Ključne besede: video film, scenarij, snemalna knjiga, intervju, montaža video filma.

SUMMARY

Lord of the birds

The aim of the thesis was to present my work at the production of a short video clip: Lord of the birds. The first part of the thesis is about general presentation of the produced video project. In continuing, I present my work in creating the video and in the end I conclude with the ideas how this video could be improved.

At writing the thesis, where a big help my own experiences, which I got during my studies of media production and working as journalist at RTV Slovenia. All of this knowledge was also very helpful at creating the video, where I wrote and developed the script, made interviews with presented person, participated at main video editing and wrote diaries.

Keywords: video film, script, filming book, interview, editing of video film.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	6
1.1	OPREDELITEV DIPLOMSKE NALOGE.....	6
1.2	NAMEN IN CILJI NALOGE	7
1.3	PREDPOSTAVKE	7
1.4	PREDVIDENE METODE RAZISKOVANJA	7
2	NASTAJANJE VIDEO IZDELKA.....	8
2.1	OPREDELITEV PROJEKTA IN IDEJA	8
2.2	IZHODIŠČA IN CILJI	8
2.3	RAZPOREDITEV VLOG	9
2.4	TERMINSKI NAČRT	9
2.5	DNEVNIKI OPRAVIL	9
2.6	DRUGI DAN SNEMANJA	11
3	VRSTA VIDEO FILMA: PREDSTAVITEV OSEBE	14
4	SNEMALNA KNJIGA.....	16
5	INTERVJU.....	19
5.1	KAJ JE INTERVJU	19
5.2	VRSTE INTERVJUJEV	20
5.3	VIDEO INTERVJU	22
5.4	INTERVJU KOT PODLAGA ZA PORTRET	23
6	KRATKA PREDSTAVITEV VIDEO IZDELKA – SINOPSIS	24
7	PREDSTAVITEV SVOJEGA DELA PRI USTVARJANJU VIDEO IZDELKA ...	25
7.1	ZGODBA.....	25
7.2	PRIPRAVA VPRAŠANJ ZA INTERVJU	25
7.3	INTERVJUVANJE	26
7.4	SNEMANJE INTERVJUJA	27
7.5	POMOČ PRI MONTAŽI.....	28
8	KAKO VIDEO IZDELEK IZBOLJŠATI.....	29
9	ZAKLJUČEK	33
10	LITERATURA IN VIRI	34

10.1	LITERATURA	34
10.2	INTERNETNI VIRI	34
11	PRILOGA	35

KAZALO SLIK

SLIKA 1: SOKOL BOY	10
SLIKA 2: SOKOL BOY SE PREHRANJUJE	12
SLIKA 3: VELIKA UHARICA ŠLUKI	13
SLIKA 4: SIMON V PROSTEM ČASU	14
SLIKA 5: INTERVJU	20
SLIKA 6: SIMON TELEFONIRA	29
SLIKA 7: PRIMER NEPRAVILNE POSTAVITVE	30
SLIKA 8: OBRAČANJE ŽIVALI OD KAMERE	30
SLIKA 9: PREŽGAN KADER	31
SLIKA 10: RAZLIČNA OBLAČILA	31
SLIKA 11: TEHNIČNI OBJEKTI V KADRU	32

KAZALO TABEL

TABELA 1: SNEMALNA KNJIGA	18

1 UVOD

V medijih lahko iz dneva v dan opazimo večje število različnih video vsebin. Nekatere med njimi so poučne, druge manj, če so dobro pripravljene, nas pritegnejo. Najbolj me pritegnejo kratki filmi z vsebino ali zgodbo, ki nam je v vsakdanu zelo blizu, a je v hitrem tempu življenja sploh ne opazimo. Predvsem mislim, na predstavitve zanimivih ljudi, ki živijo nekoliko bolj neobičajno življenje kot drugi, pri tem mislim na ljudi, ki poleg vsakodnevnih obveznosti na prvo mesto še vedno postavljajo sebi ljube stvari. Nekateri se svojim občutkom bolj prepustijo, drugi nenehno zrejo za uspehom in ob tem pogosto pozabijo, kaj nas jih pravzaprav veseli. Eden izmed takih, zanimivih ljudi je moj sokrajan Simon Pernat iz Mute, običajen delavec v 21. stoletja, zaposlen za 8 ur, vendar še vedno goji svojo veliko ljubezen do živali. Doma že vrsto let vzgaja več kot 21 vrst živali.

Želela sem predstaviti Simona in, njegov vsakdan, obenem pa pripraviti zanimiv, predvsem pa poučen video prispevek. K sodelovanju sem pritegnila sošolca Karlija Hudnika, ki se s snemanjem in z montažo video vsebin ukvarja že vrsto let. Na začetku sva o ideji seznani Simona Pernata, se dogovorila za rdečo nit filma, spisala scenarij in pripravila vse potrebno za prvo snemanje. Po dveh snemalnih dneh sva ves material preučila in v okvirni montaži sestavila rdečo nit zgodbe. Z nadaljnjo montažo video izdelka se je ukvarjal Karli še sedem dni.

Za lažjo predstavo, kaj vse je bilo treba storiti za končni izdelek, sem v diplomski nalogi predstavila svoje delo pri nastajanju. Ker pa sem mnenja, da se lahko vsak izdelek še izboljša, sem se na koncu diplomske naloge posvetila še tej temi.

1.1 *Oprelitev diplomske naloge*

V diplomski nalogi predstavljam postopek izdelave video izdelka Gospodar ptic in svoje delo pri ustvarjanju, ki sem ga opravila skupaj s sošolcem Karlije Hudnikom pri študijskem predmetu Avdio-video produkcija. Po preučevanju video izdelka, sem poiskala tudi rešitve, kako bi lahko izdelek izboljšali.

1.2   *Namen in cilji naloge*

Gre za natančno predstavitev nastajanja video posnetka, podroben pogled v moj del soustvarjanja in ker sem mnenja, da se lahko vsak medijski izdelek, pa naj bo to tiskani, avdio ali video še vedno izboljšati, sem na koncu diplomskega dela raziskovala tudi to.

1.3   *Predpostavke*

Pri ustvarjanju diplomskega dela mi je bilo v veliko pomoč novinarsko znanje, ki ga pridobivam med delom na Radiu Maribor. Zagotovo mi je koristilo tudi znanje, ki sem ga pridobila med študijem medijske produkcije. V diplomskem delu predstavljam video posnetek in svoj prispevek pri njegovem nastajanju. Ker pa sem mnenja, da bi se lahko izdelek še izboljšal, na koncu diplomske naloge svoje ugotovitve tudi utemeljujem.

1.4   *Predvidene metode raziskovanja*

Podatke za pisanje diplomskega dela sem zbirala iz različnih virov, ki predstavljajo intervju in celotno delo novinarja, pri soustvarjanju video posnetka. Podatke glede možnih izboljšav sem pridobila z večkratnim ogledom filma in z branjem različnih virov. Glede na to, da veliko tovrstnih izdelkov že obstaja, sem si za primerjavo ogledala nekatere med njimi.

2 NASTAJANJE VIDEO IZDELKA

2.1 *Oprelitev projekta in ideja*

Tematska ideja video posnetka je bila predstaviti portret, in sicer velikega ljubitelja živali Simona Pernata. Novinarsko zgodbo sva začela graditi s Simonovo samopredstavitvijo in njegovim načinom življenja, sledilo pa je spoznavanje njegovega odnosa do živali. Zgodba se nadaljuje s predstavljanjem njemu najljubših ptic ujed. Tako sva v predstavitvi njegovega posebnega odnosa do živali, prikazala kako za njih skrbi.

Navodila za izdelavo video posnetka pri predmetu projektno delo v video produkciji so bila, da mora biti prispevek krajši od 15 minut in mora vsebovati elemente video produkcije: scenarij, snemanje, montaža ... po priljubljeni zvrsti ali v obliki reportažne, portreta, dokumentarnega filma, igranega prizora ali drugo.

Naloge sva se lotila z iskanjem glavne teme. Ker oba prihajava iz istega kraja, je tudi najin krog prijateljev in poznanstev podoben, zato sva se odločila da se bova lotila predstavitve osebe. Poskušala sva si izbrati zanimivo osebnost, ki bi s svojo »drugačnostjo« začinila celoten projekt. Po treh dneh pogovorov in dopisovanj sva se odločila in iz kroga skupnih znancev izbrala Simona Pernata iz Mute. Njegova drugačnost se odraža v njegovi ljubezni do živali, še posebej do ptic in s Karlijem sva se strinjala, da je to idealna tema za najin video projekt.

2.2 *Izhodišča in cilji*

S Karlijem sva imela enak cilj: pripraviti dober in poučen video izdelek. Želela sva čim bolj prikazati čustva, ki se pletejo med »gospodarjem« in njegovimi živalmi. Med snemanjem sva iskala posebne trenutke ljubkovanja, sodelovanja, opazovanja, spoštovanja drug drugega, ... vse z namenom, da bi gledalcem prikazala navezanost živih bitji, ki so si na prvi pogled tako zelo različni, a v veliki meri pa zelo podobni. Bodisi v navadah, čustvih ali po obnašanju.

2.3   *Razporeditev vlog*

S sošolcem Karlijem sva se za sodelovanje pri ustvarjanju video izdelka odločila zaradi različnih sposobnosti. On ima bogate izkušnje na področju snemanja in montaže video vsebin, meni pa so zaradi novinarskih izkušenj na radiu Maribor bliže intervjuji in sestavljanje zgodb. Odločila sva se sodelovati in združiti pridobljena znanja, tako sva postala idealen par za ustvarjanje kakovostnega video projekta.

Bojana Šrajner: Oblikovanje scenarija, intervju z predstavljenim, sodelovanje pri okvirni montaži izdelka, pisanje dnevnikov

Karel Hudnik: Sodeloval pri oblikovanju scenarija, snemanje na terenu, montaža izdelka, glasbeni izbor

2.4   *Terminski načrt*

Najprej sva se prepričala, ali je glavni akter Simon Pernat sploh pripravljen sodelovati pri najini nalogi. Po njegovem navdušenju na povabilu, sva si oddahnila in takoj sklicala sestanek, na katerem sva mu podrobno predstavila ideje in vizijo video izdelka. Zaradi Simonovega izjemnega interesa za sodelovanje, smo se že čez nekaj dni dogovorili za termin prvega snemanja.

S Karlijem sva predvidevala, da bova za izdelavo video izdelka potrebovala teden dni. Od tega dva dni za snemanje (prvi dan snemanje živali, njihove oskrbe in okolje, drugi dan pa intervju), en dan za pregled materiala in okvirno-grobo montažo, preostale dni pa za izbiro glasbe in podrobno montažo video izdelka.

2.5   *Dnevniki opravil*

30. junija 2011 smo se dobili na Simonovem domu na Muti in predstavil nama je svoje živali. S Karlijem sva bila presenečena. Čeprav sva vedela, da je velik ljubitelj živali, naju je pogled

na raznolikost in številčnost le-teh šokiral. Takrat sva bila prepričana, da bova izdelala dober video film.

Ker sva želela v nalogi predstaviti živali, sva se morala sprijazniti, da bo za dobre posnetke le-teh treba vložiti veliko časa in strpnosti. Ker znajo biti živali trmaste in samosvoje, smo za snemanje predvideli ves dan. Simon se je na snemanje zelo dobro pripravil. Da bi bile živali bolj animirane, jih pred snemanjem ni izpustil iz kletke in jih ni nahranil. Tako nama je priskrbel zanimive posnetke ptice ujede, ki je polna pričakovanja in iskanja hrane letala iz drevesa na travnik. Karli si je ob snemanju pomagal s stojalom, tako je poskrbel za kvalitetno – mirno sliko. Simon je sokola še dodatno animiral, ko ga je privabljal s kosi surovega piščanca. Lačen sokol se je vabe lotil pazljivo in z gospodovalnim obnašanjem, kot je za tovrstne ptice značilno. S Karlijem sva ta obredni ples v letu nemo opazovala in s kamero poskušala čim bolj ujeti značilno in nadvse zanimivo obnašanje ptice ujede.

Slika 1: Sokol Boy

Vir: Lastni

Posnela sva tudi druge živali s Simonove domačije. Od radovednih navadnih in vietnamskih pujskov, konj, zajčkov, kokoši, muc, hrčkov, morskih prašičkov, psov, podgan, prepelic, sov, do velikih sokolov. Posneti material sva uporabila v končnem izdelku za popestritev in nadgradnjo intervjuja s t. i. »Gospodarjem ptic« – Simonom Pernatom.

2.6   *Drugi dan snemanja*

31. junij 2011, drugi dan snemanja, je bil namenjen intervjuju. Nanj sva se s Karlijem še posebej pripravila. Pred intervjuvanjem sem intervjuvanca Simona seznanila s skrbno pripravljenimi vprašanji. Karli je med tem pripravil vse potrebno za snemanje. Postavil je stojalo, zamenjal video kaseto v kameri, nastavil: sončno zaslonko, kontrola fokusa, manualni zoom, preveril zaslonko, nastavil white balance, preveril video izhode, nastavil filtre na naravno svetlobo, priključil mikrofona, si nadel še slušalke, mi podal mikrofona in opravila sva test. Izvedla sva nekaj sekund poizkusnega snemanja, nato pa je Karli preveril posneti zvok in sliko. Bila sva pripravljena na snemanje.

Za popestritev intervjuja sva se s Karlijem odločila v kader zajeti tudi živali. Zato je imel Simon med intervjujem ob sebi žival, o kateri sva se pogovarjala. V prvem kadru njegove pse, kasneje pa še sovo in sokola. Njihovo potrpežljivost je nagrajeval s priboljški in s tem zagotovil, da je bila žival, o kateri je med intervjuvanjem pripovedoval, poleg njega v kadru ves čas prisotna.

Slika 2: Sokol Boy se prehranjuje

Vir: Lastni

Najbolj zanimivo je bilo ob snemanju intervjuja s sovo Veliko uharico po imenu Šluki. Šluki, ki je velik slab meter in temu primerno tudi težak, je sedel na Simonovi roki, vendar ga nikakor nismo mogli prepričati naj gleda v Simona ali v kamero. Šluki je svojo navito okroglo glavico nenehno obračal za 90 stopinj. Intervju pa je kljub Šlukijevi trmi uspel ter deloval ljubko in zanimivo.

Slika 3: Velika uharica Šluki

Vir: Lastni

Ob snemanju živali se nam je zgodilo veliko podobnih prigod, zato sva s Karlijem ugotovila, da je snemati živali veliko težja naloga, kot sva si predstavljala. Živali so nas navdihnile s svojo sproščenostjo in intervju je stekel gladko, z veliko smeha. Seveda sva se med intervjujem pogovarjala o različnih stvareh, a vsega kasneje ob montaži video prispevka s Karlijem nisva uporabila.

3 VRSTA VIDEO FILMA: PREDSTAVITEV OSEBE

S Karlijem sva želela, da se Simon v videu predstavi čim bolj sam, brez novinarja, spremnega teksta in drugih dodatkov. V filmu sva zato povedano skušala nadomestiti z vizualnim prikazovanjem. Tako sva na primer uvodni spremni tekst, ki je po mojem mnenju najpomembnejši kader vsake zgodbe, nadomestila s pristnimi prikazovanji kraja dogodka in teme zgodbe – ptic. Posnetek temelji na glasbi in prikazovanju doma predstavljene osebe in hkrati tudi doma njegovih živali in kraj nadaljnjega dogajanja v video prispevku. Trudila sva se, da bi prvi kader zgodbe gledalca čim bolj informiral o bistvu zgodbe in ga pritegnil k nadaljnjemu ogledu.

Namesto spremnega teksta o značilnostih in navezanosti Simona na živali in obratno, sva s Karlijem prikazala pristne video posnetke, ki vse opisano prikazujejo, tako sva se izognila spremnemu tekstu.

Slika 4: Simon v prostem času

Vir: Lastni

Celoten video prispevek pripoveduje o Simonu in njegovih živalih, zato se ne poglobljamo v problematične teme, gre za osnovno predstavitev zanimive osebe in njenih najljubših živali.

4 SNEMALNA KNJIGA

»**Snemalna knjiga** je scenarij, ki je sestavljen iz zaporedja ilustracij ali slik. Namenjena je predhodni vizualizaciji filma, animacije, motion grafike ali interaktivnosti na spletnih straneh. Razvijati so jo začeli v studiu Walt Disney že leta 1930.

S snemalno knjigo določimo, kako moramo postaviti kamero, ali iz katere strani moramo narisati dogodke (risana animacija). Ob posameznih slikicah napišemo tudi morebitne dialoge ter opombe,« (Wikipedia, 12.9.2011).

	00:00 - 00:08	V prvem kadru predstavitev glavne teme izdelka. Sokol.
	00:09 – 00:23	Prikazovanje kraja dogodka: Domačija Pernat
	00:27 – 03:32	Simon se predstavi. Predstavi svoje živali

	03:33 - 07:22	Simon predstavi svojo prvo veliko uharico, po imenu Šluki.
	07:22 – 10:44	Nato še puščavsko kanjo, po imenu Boy.
	10:44 -11:12	Spoznamo zalogo za prehranjevanje živali.
	11:13 – 11:22	Grob prikaz priprave obroka za hranjenje ptic.
	11:22 – 12:00	Hranjenje ptice ujede.

	12:00 – 13:23	Prikaz spremljanja odraščanje podmladka.
	13:23 -13:40	Simon, srečen v objemu svojih živali.
	13:36 – 13:41	Ptica, ki smo jo kot prvo opazili v drugem kadru, zdaj odleti.
	13:41 – 13:48	Še zadnji pogled na Domačijo Pernat od daleč.

Tabela 1: Snemalna knjiga

Vir: Lastni

5 INTERVJU

»Intervju mora biti sestavljen iz vprašanj in odgovorov v korist poslušalca, ki prisluškuje. Novinar se mora ravnati po poslušalcu, nizati mora vprašanja, ki bi jih zastavljal poslušalec. Bolje, spraševati mora, kar bi poslušalec vprašal, če bi ozadje tematike poznal tako dobro, kot ga pozna novinar. V intervjuju predvidevamo, kaj bi poslušalec rad vedel, pa tudi, kaj bi moral vedeti.«

(*The Technique of Radio Production*)

Po besedah italijanskega pisatelja in publicista, ter mojstra intervjuvanja Alberta Moravia, je intervju eno najtežjih in najbolj zlorabljenih stvari. Po njegovem si vsakdo predstavlja, da ga lahko naredi.

5.1 *Kaj je intervju*

Intervju je pogovor med najmanj dvema osebama, pri čemer je eden izmed njiju izpraševalec, drugi pa mu odgovarja/jo. Po navadi gre za vnaprej pripravljena vprašanja, s katerimi je intervjuvanec predhodno seznanjen. Spraševalec mora vedno paziti, da je intervju pogovor med javnostjo (ki jo zastopa spraševalec) in intervjuvancem; zato mora biti pozoren predvsem na to, da bo pogovor res pogovor dveh (dialog) in ne intervjuvančev samogovor (monolog).

Slika 5: Intervju

Vir: <http://mojakarijera.com/?q=node/9608>, 12.9.2011

5.2 Vrste intervjujev

Poznamo več vrst intervjujev, ki lahko trajajo od 30 sekund do uro ali celo več. Lahko so živi, posneti, resni in zabavni, namen intervjuja pa je lahko zbiranje in preverjanje informacij, iskanje strokovnih razlag ali splošnih mnenj, opisovanje čustev, predstavitev oseb ...

Na BBC (po Boydu, Broadcast Journalism) ločijo tri vrste intervjujev:

PREISKOVALNI INTERVJU, s katerim želimo nekaj odkriti.

INFORMATIVNI INTERVJU, s katerim želimo javnosti predstaviti nekaj novega.

EMOTIVNI INTERVJU, v katerem intervjuvanec javnosti razkriva svoje poglede in mnenja.

Po njihovi funkciji pa je intervjuje mogoče razvrščati tudi v naslednje skupine (Broadcast Journalism):

INTERVJU Z »VROČO« NOVICO

Po navadi je kratek, traja do tri minute, ilustrira novico, prinaša najpomembnejša dejstva, komentarje o dogodku in odzive.

INFORMATIVNI INTERVJU

Podoben prejšnjemu, govori o dogodku, ki se bo ali se je zgodil, nas že seznaja z nekaterimi podrobnostmi, v njem sprašujemo predvsem, *kako* in *zakaj*.

NAVZKRIŽNI INTERVJU

V njem se pogovarjamo z osebama, ki imata povsem različna stališča; take vrste intervjujev skrivajo veliko plasti, zanje se odločimo le enkrat, ko razmere, odnosi resnično kličejo po taki obliki novinarske obdelave.

ANKETA

Angleško Vox Pop Interview. To so mnenja ljudi s ceste, naključnih intervjuvancev, posnetek mešanice mnenj in glasov, moških, ženskih, mlajših, starejših. Začnemo in končamo s krepkimi odgovori ali komentarji, včasih uporabimo duhovite pripombe. Novinarjev glas iz ankete navadno izločimo. Obstaja tudi možnost, da v oddaji združimo intervjuje z različnimi osebami o isti temi; s svojimi komentarji jih poveže novinar.

OSEBNI INTERVJU

To je lahko krajši ali daljši intervju z osebo, ki je dobro znana ali počne kaj zanimivega, pomembnega, nenavadnega. Ta intervju je zelo oseben, empatičen.

EMOTIVNI INTERVJU

V njem intervjuvanec izraža svoja čustvena stanja: tak intervju sodi med najobčutljivejše vrste poročanja, saj pred javnostjo razkriva dogajanja v človeku, njegovo intimno sfero. Z emotivnim intervjujem predstavljamo tudi osebne tragedije. Novinar mora biti previden in do sogovornika pozoren, saj v takih primerih ljudje govorijo marsikaj, česar sicer ne bi, zato ne smemo prestopati etičnih meja.

ZABAVNI INTERVJU

Tudi humor je lahko sestavni del intervjuja. V takem intervjuju gledamo na življenje s svetle strani, poslušalci se ob vprašanjih in odgovorih nasmejijo.

AKTUALNA IZJAVA

Objavimo le odgovor brez vprašanja, toda v odgovoru mora biti vse, kar nas tisti trenutek zanima.

TELEFONSKI INTERVJU

To je intervju, v katerem sogovornik ni v istem prostoru kot mi. Po navadi se jih video in avdio mediji izogibajo, saj kakovost zvoka po navadi ni najboljša, predvsem pa je treba paziti, da telefonski pogovor ni predolg.

VSILJENI INTERVJU

To je intervju z osebo, ki noče privoliti v pogovor. Včasih tako dobimo le odgovor »brez komentarja« ali »za zdaj o tem ne moremo ničesar povedati«. Tišina in nastop, agresivnost v odgovoru in zadrege so sami po sebi zelo zgovorni (Pirc, 2005, 139)

.

5.3 *Video intervju*

Glede na to, da sva s Karlijem predstavljala živali in osebo pri njemu doma, torej na terenu, sva se tako izognila snemanju v studiu. Po mojem mnenju je bila to še dodatna prednost za dober izdelek, saj je lahko snemanje na terenu veliko bolj zanimivo in atraktivno v primerjavi z dolgočasnimi studii in omejenimi prostori (tudi kasneje za gledalca). Držala pa sva se tudi napotkov iz strokovnega gradiva TV Novice, avtorjev Tomaža Peroviča in Špele Šipek, v katerem je zapisano, da želijo gledalci videti prostor dogajanja oz. da je treba paziti, da intervjuvanca posnamemo na zanj značilnem prostoru,. Tako sva bila pozorna na to, da sva intervju posnela v naravi, celo v kletki njegovih ptic.

»Če daje izjavo zdravnik, ne bo posnet pred belo steno, ampak v ambulanti«

(Perovič in Šipek, 1998, 134).

Ob snemanjem sva pazila tudi na to, da v kadru ne bi bilo opaziti kakršnih koli reklamnih napisov ali predmetov, saj oglaševanje ni namen najinega video prispevka.

Iz Karlijevih izkušenj sva bila med snemanjem video intervjuja pozorna tudi na to, da je bila kamera v vertikalnem položaju z očmi intervjuvanca. Če bi ga namreč snemala od zgoraj, bi bil lahko videti manj pomemben, če pa od spodaj, pa preveč dominanten. Pogovor sva snemala z eno kamero in mikrofonom, ki sem ga poskušala držati izven kadra.

S soustvarjalcem video prispevka Karlijem pa se lahko pohvaliva, da med snemanjem nisva imela nikakršnih tehničnih težav, ki pri televizijskem delu pogoste. Med drugimi se nama ni pripetilo, da bi ostala brez polnih baterij ali da video kaseta ne bi imela več dovolj praznega prostora. Te zasluge pripisujem Karliju, ki je resno in vestno opravil svoje delo.

5.4   *Intervju kot podlaga za portret*

Opravila sem osebnotni intervju, v katerem sem predstavila zanimivega sogovornika Simona Pernata. Za tovrstno zvrst sem se odločila zaradi njegove nenavadnega načina življenja in zanimive osebnosti intervjuvanca. Pri delu sem se držala navodil knjige Mance Košir *Mladi novinar*, ki govori o tem, da se pri osebnotnem intervjuju ni treba povsem držati pravila »sprehodi se skozi sobesednikovo življenje« kot pijanec plota. Tako sem med intervjuvanjem zajadrala s kakšnim vprašanjem ne povezanim z njegovim življenjskim slogom, a je ostalo v kontekstu in bilo dobrodošlo za popestritev intervjuja.

V zgodbo sem vključila tudi svoj pogled na intervjuvanca, tako lahko trdim, da opravljeno delo spada v interpretativno zvrst imenovano portret.

Po knjigi *Mladi novinar* avtorice Mance Košir, je novinarski portret podoben slikarskemu, saj je njegova naloga predstaviti sogovornika, a to na svoboden način. V portretu se izraža mnenje »novinarja« ali »pisca« in njegovo občutenje portretiranca in ne le portretiranec neposredno. Obstajajo pa tudi portreti, ki ne zajemajo niti stavka iz ust upodobljenca. Novinarski portret je podoben umetniškim in slikarskim tudi po tem, bolj kot je umetnik, v mojem primeru novinar spretno umetniško literarno pero, bolj zaživi osebnost portretiranca pred gledalci ali bralci.

Sama sem se dela lotila tako, da sem intervju uporabila za podlago portreta. Sogovornika sem skozi vprašanja na grobo predstavila, hkrati pa uporabila vse svoje skrite »adute« in Simona predstavila na način, kot sem si želela. Torej kot velikega pozitivnega, ljubitelja živali in narave.

6 KRATKA PREDSTAVITEV VIDEO IZDELKA – SINOPSIS

»**Sinopsis** je kratek povzetek glavnih točk iz pisnega dela, bodisi kot proza ali kot miza, abridgment ali kondenzacija dela.«

(<http://translate.google.si/translate?hl=sl&langpair=en|sl&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Synopsis>, 12.9.2011)

Pri pisanju sinopsisa moramo paziti, da zgodbo povzamemo kratko in jedrnato . **Moj sinopsis izdelka Gospodar ptic:**

Video prispevek Gospodar ptic predstavlja vsakdan Simona Pernata, velikega ljubitelja živali, še posebej ptic. V zgodbi spoznamo zanimivosti in obnašanja njegovih živali, posebno pozornost pa namenjamo sovi veliki uharici in ameriškem kragulju. V video prispevku spoznamo poslanstvo teh ptic in Simonov vsakdanji trud in veselje do svojih živali.

V sinopsisu zajamemo bistvo zgodbe video izdelka, zato si lahko s kakovostno zapisanim sinopsisom kasneje pomagamo pri pisanju scenarija.

»Scenarij je vrsta dramskega besedila z opisi dogajanja in dialogi (dvogovori) za izvajanje dramatizacij v gledališču, filmu, radiu, TV ali prireditvi. Je predloga oziroma besedilo z opisi dogajanja in dialogi za snemanje dramskih del in filmov. Je natančen načrt za film, njegovo ime je povezano s tem, da vsebuje tudi popis scen oz. prizorišč. Na pisanje scenarija se avtor pripravlja s sinopsisom, kjer na kratko povzame načrt filmskega dogajanja, končna stopnja pa je snemalna knjiga, kjer se nahajajo tudi režiserjevi komentarji in dodatki.«

(http://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_literarnih_pojmov, 12.9.2011)

7 PREDSTAVITEV SVOJEGA DELA PRI USTVARJANJU VIDEO IZDELKA

7.1 *Zgodba*

Moj namen je bil predstaviti zanimivo osebo Simona Pernata, njegove živali in predvsem odnos do njih in med njimi. Zato sem se pri izbiri intervjuja odločila za osebni intervju.

7.2 *Priprava vprašanj za intervju*

Ker se zavedam, da je za izvedbo uspešnega intervjuja veliko odvisno od vpraševalca, sem se na to vlogo dobro pripravila. Dobro sem se seznanila s tematiko, o kateri se bom pogovarjala, in se pozanimala o osebi, s katero se bom pogovarjala. Prednost je bila, da sem Simona že dobro poznala in sem že poznala njegov slog govorjenja. Mislim predvsem na to, da govori tekoče, ne jeclja, ne govori prepočasi ali prehitro. Vedela sem tudi, da je dober govorec in da rad nastopa pred javnostjo, da je strpen dobronameren in ni prepirljiv. Pri sestavljanju vprašanj sem izhajala iz položaja gledalca in se spraševala kaj ga zanima. Kot običajno sem sprva zapisovala okvirna vprašanja, o domačiji, o drugih družinskih članih, o tem kakšen odnos imajo z njegovimi živalmi, ali sodelujejo pri skrbi za njih itd. Potem pa sem začela zapisovati konkretna vprašanja v zvezi z živalmi:

-Za kakšne živali gre?

-Koliko jih ima?

-Kakšnih vrst so?

-Katera je Simonu vnela ljubezen do živali?

-Kje jih dobi?

Itd...

Vedela sem, da je izmed vseh živali prav gotovo tudi nekoliko bolj neobičajna oz. da bo veljalo katero izmed njih podrobneje predstaviti. Med pripravo na intervju še nisem vedela, katera žival bo to, zato sem si pripravila zgolj okvirna vprašanja:

-Kako ji je ime?

-Kakšne so njene značilnosti?

-Kakšno nego potrebuje?

-Koliko pozornosti zahteva?

-Kje si jo dobil?

-Koliko časa jo že imaš?

Itd...

Potrudila sem se zastavljati učinkovita in razumljiva vprašanja, obenem pa sem od intervjuvanca pričakovala, da se bo tudi sam potrudil oblikovati podobne odgovore. Predvsem sem želela posneti jasne in jedrnate odgovore. Vsa vprašanja sem pred intervjujem preučila, jih popravila, tudi dopolnila ali izpustila. Seveda pa sem se pred sestavljanjem vprašalnika za intervju vprašala, komu želim sporočilo posredovati. Ta ciljna skupina naj bi bili gledalci od 4. do 99. leta starosti, zato sem si prizadevala temo poenostaviti in izvesti lahko razumljiv intervju.

7.3   *Intervjuvanje*

Pri intervjuvanju sem se držala splošno znanih navodil, ki jih je v svoji knjigi *Radio, zakaj te imamo radi*, navedla Tatjana Pirc. In sicer, da je novinar v intervjuvanju izpraševalec, enakopravni partner in usmerjevalec pogovora. Držala sem se tudi svoje naloge - spraševati v imenu poslušalcev. Dosledno pa sem pazila, da med intervjuvanjem nisem vpletala svojih interesov, stališč, niti ga nisem izkoristila za kakršnokoli reklamo ali politično propagando. Med intervjujem sem sogovornika dosledno vikala, čeprav sva sicer dobra prijatelja in se seveda tikava. Zelo pozorna sem bila tudi na odgovore, ki sem jih prejela od sogovorca.

Predvsem sem se ga pozorno poslušala, da bi se tako izognila morebitnem ponavljanju vprašanj, ki so že dobila odgovor.

7.4 Snemanje intervjuja

Tistega dne je bilo vzdušje na snemanju popolnoma drugače kot prejšnji dan med snemanjem živali, čutiti je bilo napetost. Da bi intervju stekel čim bolj tekoče, sem sogovornika Simona pred snemanjem seznanila z vprašanji. A kljub temu, sem pri njem pogrešala sproščenost in njegov običajen pristop. Zato sem mu sprva začela postavljati uvodna vprašanja, ki so bila zgolj za premagovanje začetne treme in sva jih nato pri montaži s Karlijem izrezala. Primer:

- Kaj vse znajo tvoji psi?
- Kako se med sabo razumejo?
- Kakšno skrb zahtevajo?
- S čim se na domačiji Pernat poleg živali še ukvarjate?
- ... itd.

Po nekoliko sproščenem pogovoru, pa sem Simonu začela zastavljati konkretna vprašanja. Vrstni red zgleda tako:

- Kakšen je tvoj nenavaden konjiček?
- Koliko živali imaš, koliko vrst?
- Katere so ti najljubše?
- Kako zgleda skrbeti za toliko živali?
- Od kdaj gojiš to ljubezen do živali?
- Ali bi se dalo od tega živeti?
- ... itd.

Za popestritev intervjuja smo v kader vključili živali. In sicer tisto žival, ki jo je Simon predstavljal oz. o kateri sva govorila, je gledalec lahko ves čas opazoval v kadru. S tem sva želela podkrepiti gledalčevo pozornost in mu še približati obnašanje teh nenavadnih živali.

Hkrati pa se je izkazalo, da so živali pripomogle, da je intervju izdelan domiselno in zanimivo.

Opravila sva enostaven, posamični, ustni, pripravljen in improviziran, vsekakor pa poučen in zabaven intervju.

7.5   *Pomoč pri montaži*

Moje znanje temelji predvsem na iskanju tem in sestavljanja zgodbe, sem nekaj svojih spretnosti lahko ponudila tudi pri okvirni montaži video izdelka. Po večkratnem ogledu vsega zajetega materiala, sem skupaj s Karlijem presodila kateri kadri so popolnoma neuporabni in katere bi veljalo opraviti pri končnem izdelku. Tako sem med pregledovanjem materiala skrbno zapisovala »minutažo« na kaseti, ter s tem okrnila posneti material, iz katerega bi, po obsegu sodeč, lahko napravila celovečerni film. Med zaporednim nizanjem kadrov, sem se zgledovala po napisanem scenariju. Po večurnem delu sva s sestavljanjem kadrov sestavila rdečo nit zgodbe. Tako pri montaži izjav kot tudi pri intervjuvanju, pa sem se držala znanega televizijskega reka:

»Bolje je da poveste premalo kot preveč.«

(Belhar, 2007, 41)

8 KAKO VIDEO IZDELEK IZBOLJŠATI

Vsak ustvarjalec ve, da je njegovo delo lahko opravljeno še boljše. Tudi sama sem takega mnenja, zato sem se potrudila v video izdelku Gospodar ptic najti rešitve, kako ga izboljšati. Sprva sem imela občutek, da ne bo dosti dela, a že po prvih ogledih predvajanja, so se nove zamisli oz. izboljšave kar vrstile.

V prvi vrsti bi bilo treba izboljšati **jezik**. In sicer oba (jaz, kot vpraševalka in tudi intervjuvanec) bi morala biti pozornejša na slovnično pravilno izgovarjavo. Veliko je slišati koroškega narečja, kljub temu pa je nekomu prav zaradi sproščenega besedičenja izdelek ljubši. Iz izkušenj na delu na radiju bi popravila tudi govor intervjuvanca. In sicer v času, ko sva uporabila samo Simonov govor in prikazovala druge posnete kadre živali, o katerih je govoril, bi lahko njegova vzdihovanja, zatikanja in neuporabna premlevanja izrezala. Tako bi bil govor bolj tekoč, s tem pa bi tvorila jasna, kratka in jedrnata sporočila.

Glede govora v video prispevku, bi si upala **izrezati vsa moja vprašanja**. Sem mnenja, da tega gledalec ali poslušalec sploh ne bi pogrešal, če bi temu primerno uporabila Simonove odgovore v celih stavkih.

Veliko izboljšav bi se po moje dalo narediti na področju **izbranih kadrov**. Med snemanjem je bilo zajetega veliko materiala, uporabljenega pa komaj tretjino. Zato sem prepričana, da bi lahko kader, ko Simon telefonira, zamenjali s kakšnim brez tega nujnega telefonskega klica.

Slika 6: Simon telefonira

Vir: Lastni

Na začetku in na koncu video prispevku je prisotna **glasba**, po večkratnem ogledu pa sem mnenja, da bi v film vnesli dodatno energijo s kakšno nežno glasbeno podlago tudi med kadri. Zagotovo bi lahko izdelek izboljšali, če bi bili pazljivejši pri **kadriranju**. S tem mislim predvsem na prizor Simona s sokolom, ki je že skoraj obrnjen od kamere. Pri tem bi ga morala ob snemanju opozoriti, naj se ne obrača od kamere oz. se s kamero prilagodi situaciji.

Slika 7: Primer nepravilne postavitve

Vir: Lastni

Od kamere pa se ni obračal le sogovornik, ampak tudi njegove živali, kar nas je prikrajšalo do lepših posnetkov. To se najbolj izrazito opazi pri intervjuvanju Simona z njegovo veliko uharico Šlukijem. To nezgodo bi lahko odpravili z drugačno postavitvijo intervjuvanca.

Slika 8: Obračanje živali od kamere

Vir: Lastni

Pri enakem kadru je opaziti še eno nepravilnost, in sicer »prežganost posnetka«. Zaradi močne svetlobe, ki jo izžareva sonce skozi streho, se Simonovo čelo blešči, kar pri fotografiranju označimo za »prežganost«. Temu bi se lahko izognili z manjšim pregrinjalom, s katerim bi prekrili to močno svetlobo, lahko pa bi izven kadra uporabili tudi dežnik.

Slika 9: Prežgan kader

Vir: Lastni

Pri snemanju video prispevka, bi morali biti bolj pazljivi na Simonovo obleko. Če bi med snemanjem uporabljal ista oblačila, ne bi bilo opaziti, da se je prispevek nastajal več dni. Pozornega gledalca lahko razlika barve majic v tako kratkem video pripevku (Gospodar ptic je dolg 13min) zelo zmoti. Da različna oblačila ne moremo označevati kot napake, dokazuje razlaga, da Simon v črni majici opravlja intervju, v rdeči majici pa »umazana« dela, kot je hranjenje živali.

Slika 10: Različna oblačila

Vir: Lastni

Kot napako pa lahko zagotovo uvrstimo v kadrih zajete tehnične pripomočke. Pogosto je mogoče opaziti mikrofona, še bolj opazno pa je stojalo, katerega kader zaradi izjemno dobro v kamero ujetega leta ptice pri montaži nalašč nisva izločila.

Slika 11: Tehnični objekti v kadru

Vir: Lastni

Veliko stvari, bi se dalo izboljšati, poleg naštetih bi zagotovo našli še kaj. Sicer pa sva z soavtorjem izdelka Karlijem Hudnikom z izdelkom zelo zadovoljna in ponosna na opravljeno delo. Zagotovo je bilo delo zelo zanimivo, pridobila sva veliko novih znanj in nazorno spoznala svet ustvarjanja filmov. Izkušnja je zelo dobra in verjamem, da mi bo koristila pri nadaljnjem delu.

9 ZAKLJUČEK

Ob izdelavi video prispevka sem spoznala koliko truda je potrebno za nastanek takega prispevka. Verjamem da si mnogi niti ne predstavljajo, koliko časa in dela je treba vložiti za eno samo minuto video prispevka, zato sem se odločila del ustvarjanja, torej svoje delo, podrobno razložiti v diplomskem delu.

Ob pisanju diplomskega dela sem spoznala, da se lahko vsak, še tako dober izdelek, še izboljša. Tudi potem, ko sem sama zapisala ugotovitve, ki bi ga izboljšale, se bo še našel nekdo, ki bi ga bil pripravljen še izboljšati. Vseeno pa si upam trditi, da je obravnavani video prispevek »Gospodar ptic« dobro izdelan in sem ponosna tako nanj kot na svojo diplomsko delo. Menim, da sem izpolnila cilje, ki sem si jih ob začetku dela: prispevek je zanimiv, lahko razumljiv, ima dobre kadre in vsebuje sporočilo, zgodbo.

10 LITERATURA IN VIRI

10.1 *Literatura*

1. Belhar, K.: *Nastop na televiziji*, Šola retorike, Ljubljana, 2007.
2. Cook, P.: *Knjiga o filmu*, Tretja izdaja, Založba Umco in Slovenske kinoteke, Ljubljana, 2007.
3. Growe, E.: *130 projektov za uvod v snemanje filmov*, Založba Umco in Slovenske kinoteke, Ljubljana, 2010.
4. Kmecl, M.: *Mala literarna teorija*, Založba Borec, Ljubljana, 1976.
5. Košir, M. in Ranfl, R.: *Vzgoja za medije*, DZS, Ljubljana, 1996.
6. Košir, M.: *Mladi novinar*, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1987.
7. Perovič, T. in Šipek, Š.: *TV novice*, strokovno gradivo Knjižne zbirke Scripta, Študentska založba, Ljubljana, 1998.
8. Pirc, T.: *Radio, zakaj te imamo radi*, Prva izdaja, Založba Modrijan, Ljubljana, 2005.

10.2 *Internetni viri*

1. http://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_literarnih_pojmov (12.9.2011)
2. <http://translate.google.si/translate?hl=sl&langpair=en|sl&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Synopsis> (12.9.2011)

11 PRILOGA

DVD filmček